

ВІДГУК

**опонента головного наукового співробітника
відділу публічно-правових досліджень Інституту правотворчості
та науково-правових експертиз Національної академії наук України,
доктора юридичних наук, професора МОНАЄНКА Антона Олексійовича
на дисертацію ГОЛОДНИКА Юрія Андрійовича на тему:
«Адміністративно-правове забезпечення
діяльності правоохоронних органів»,
подану на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук
за науковою спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право і процес;
фінансове право; інформаційне право»**

Актуальність теми дисертаційного дослідження

Відповідно до статті 17 Конституції України, захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу. Оборона України, захист її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності покладаються на Збройні Сили України. Забезпечення державної безпеки і захист державного кордону України покладаються на відповідні військові формування та правоохоронні органи держави, організація і порядок діяльності яких визначаються законом. Спільною рисою усіх правоохоронних органів є наявність у них повноважень застосовувати у межах закону обмеження прав і свобод громадян і заходи державного примусу.

У сучасному демократичному суспільстві правоохоронні органи відіграють ключову роль у забезпеченні законності, правопорядку та безпеки громадян. Вони є невід'ємною частиною механізму функціонування державної влади, виступаючи як інструмент реалізації правової політики держави та захисту конституційних прав і свобод громадян.

За період незалежності України система правоохоронних органів, як і їх функції та повноваження, зазнали істотного реформування, який триває і сьогодні у відповідності до європейських принципів і стандартів, з урахуванням позитивного вітчизняного і зарубіжного досвіду провідних європейських країн.

Незважаючи, що дослідженню окремих адміністративно-правових засад організації та функціонування правоохоронних органів України присвячено дисертаційні дослідження, втім із урахуванням законодавчих змін в Україні створена і функціонує низка нових правоохоронних органів, а їх адміністративно-правовий статус зазнав суттєвих змін, що потребує нових досліджень. Зважаючи на це, дослідження Голодника Юрія Андрійовича є своєчасною науковою працею, яка в умовах посилення євроінтеграційних процесів є значущою з точки зору винаходу новітніх інструментів задля розвитку науки та винайдення правозастосовних рішень у практичній діяльності правоохоронців. Автором повною мірою використано методи наукового дослідження задля отримання чітких і достовірних результатів, застосовано практичні та теоретичні знання, які в подальшому неодмінно повинні бути використані задля забезпечення діяльності правоохоронних органів. Рецензована робота свідчить про ґрунтовне та змістовне дослідження, вбачається значний досвід автора у досліджуваній проблематиці, що чітко проглядається у визначенні об'єкту та предмету дослідження.

Аналіз більш ніж 600 наукових джерел, свідчить про повноту і ґрунтовний підхід здобувача до досліджуваної проблематики роботи і авторських напрацювань, які будуть використані для удосконалення адміністративно-правового забезпечення діяльності правоохоронних органів України.

Наукова новизна дисертаційного дослідження та достовірність одержаних результатів

Робота Голодника Юрія Андрійовича глибока за змістом наукова праця, яка незважаючи на серйозність поставленого питання є завжди новою

і актуальною, тому що у викладеному матеріалі тема адміністративно-правового забезпечення діяльності правоохоронних органів розкривається новим змістом, новими нетривіальними рішеннями і висновками.

У роботі проглядається професійна майстерність і компетенція, а запропоновані новели свідчать про глибокі знання автором сучасного законодавства та теоретичних основ. Значущість використаних автором досліджень підтверджується відповідною апробацією їх на науково-практичних та наукових конференціях, а також публікаціями у фахових виданнях, зарубіжних наукових виданнях та виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах даних Web of Science. Автором вперше запропоновано видову диференціацію міжнародних стандартів діяльності правоохоронних органів, яка об'єднує таку структуру: охорону та захист прав і свобод людини та громадянина; реалізацію правоохоронними органами своїх завдань та функцій; адміністративно-правовий статус правоохоронного органу; забезпечення реалізації стандартів професійної підготовки співробітників правоохоронних органів. Кожному із елементів цієї структури автором приділено значну увагу, ретельно проаналізовано.

Зокрема, детально досліджено та обґрунтовано автором проблематику реалізації стандартів професійної підготовки співробітників правоохоронних органів у зв'язку із невідпинним прогресом та потребою в кваліфікованих кадрах, які будуть рухати післявоєнну відбудову країни, відіграє сьогодні значну роль у формуванні демократичної держави, є базисом для подальших наукових досліджень діяльності правоохоронних органів.

З огляду на курс нашої держави на євроінтеграцію, в роботі доречно та вчасно обґрунтовано доцільність використання європейських моделей діяльності правоохоронних органів України.

Можливість практичного використання отриманих в результаті досліджень висновків підтверджується їх апробацією у практичній діяльності та перспективами розвитку адміністративно-правової науки у сучасному світі.

Викладення основних результатів дослідження в опублікованих наукових працях

Отримані результати знайшли своє віддзеркалення у 34 наукових працях, серед яких 4 статті у закордонних виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus, 15 статей у наукових виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України, 5 статей у наукових періодичних виданнях інших держав із напрямку, з якого підготовлено дисертацію, 2 статті в інших виданнях, 8 тез наукових доповідей і наукових повідомлень на міжнародних науково-практичних конференціях та інших наукових заходах.

Отримані у результаті роботи висновки значною мірою висвітлюють теоретичні та практичні питання адміністративно-правового забезпечення діяльності правоохоронних органів.

Ідентичність змісту реферату та дисертації

Змістовне наповнення реферату повною мірою відображає основні положення дисертації. У рефераті відображено всі результати наукової новизни, які було отримано на основі проведених здобувачем досліджень шляхом використання загальних та спеціальних методів наукового пізнання, значної кількості наукових джерел.

Відсутність (наявність) порушення академічної доброчесності

Дисертація є самостійно написаною науковою кваліфікаційною працею з науково-обґрунтованими висновками та практичними рекомендаціями, які представлено здобувачем для прилюдного захисту. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів супроводжується посиланнями на відповідні джерела. У роботі відсутнє привласнення чужих ідей без оформлення належного цитування. У дисертації Голодника Юрія Андрійовича відсутні порушення академічної доброчесності.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації

Позитивно оцінюючи дослідження Голодника Юрія Андрійовича, слід звернути увагу, що дисертаційне дослідження не позбавлене дискусійних питань, які в цілому не впливають на загальну якість роботи, але можуть потребувати додаткового обґрунтування та допомоги у подальшому більш предметно розкрити досліджувану тематику.

1. Автором слушно додано до роботи підрозділ 2.2 «Ретроспективний аналіз парадигми реформування правоохоронних органів України», адже базовим принципом розвитку будь-якої держави є використання минулого досвіду задля покращення майбутнього. Водночас, при систематизації автором за початок розбудови адміністративно-правового забезпечення діяльності правоохоронних органів України взято початок 90-х років, але така робота потребує більш детального ретроспективного аналізу, враховуючи позитивні етапи розквіту правоохоронної системи у різні часи історії України.

2. Додаткової аргументації потребує ініціювання внесення змін до п. 5, п. 6. Порядку формування Ради громадського контролю при Державному бюро розслідувань, затвердженого Указом Президента України від 05.02.2020 р. № 42/2020 щодо потреби наявності у кандидатів до Рад виключно юридичного фаху, адже можна було б розширити цю думку, визначивши осіб, які мають юридичну спеціальність та мають стаж науково-педагогічної роботи, адвокатське свідоцтво та практично його застосовували, або працювали на державних підприємствах, установах, організаціях. Ця норма виключить осіб, які формально виконували юридичні функції.

3. У підрозділі 4.2 «Вплив європейських моделей діяльності правоохоронних органів та перспективи їх використання в діяльності правоохоронних органів України» автором розглянуто декілька моделей діяльності правоохоронних органів світу, водночас досить дискусійним є питання віднесення до європейської моделі саме британської системи побудови правоохоронних органів, адже, як ми знаємо, після Брекзиту Великобританія почала стрімкий вихід із Євросоюзу. На нашу думку, потребує

або аргументування автором потреби дослідження британської правоохоронної системи в розрізі європейських практик, або потреби в зміні назви розділу на «Вплив світових моделей діяльності правоохоронних органів та перспективи їх використання в діяльності правоохоронних органів України».

4. Вбачаючи значний досвід автора у правоохоронній системі, автору доцільно було б більше уваги приділити розвитку ІТ інфраструктури під час розбудови адміністративно-правового забезпечення діяльності правоохоронних органів, адже розвиток цієї індустрії невпинно іде в ногу із наукових прогресом.

5. У роботі автором систематизовано правоохоронні органи, водночас сьогодні чіткої відповіді на питання, які саме органи є правоохоронними не надано у національному законодавстві. Відтак автору доцільно ініціювати роботу щодо прийняття спеціального закону, наприклад «Про правоохоронні органи України», що допомогло б заповнити відповідні прогалини, усунути двояке тлумачення законодавства і відповідно зафіксувало підслідність органів, які діють за суб'єктовим принципом, як Державне бюро розслідувань чи Національне антикорупційне бюро.

Наведені зауваження відображають лише думку опонента і носять дискусійний характер, не впливають на загальну позитивну оцінку роботи, не знижують значимості та високого наукового рівня дисертації та свідчать про оригінальність наукового дослідження.

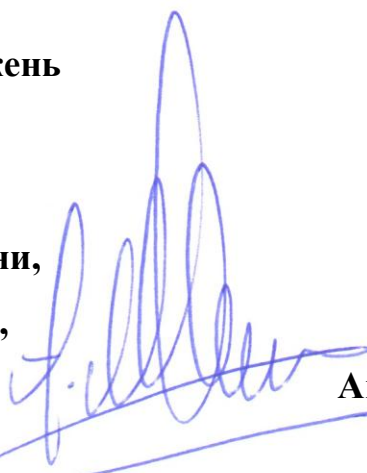
Висновок

Дисертаційне дослідження Голодника Юрія Андрійовича на тему: «Адміністративно-правове забезпечення діяльності правоохоронних органів» є самостійною завершеною науковою працею, у якій у повному обсязі, системно, логічно та послідовно викладено матеріал, отримано нові науково обґрунтовані результати, що у сукупності вирішують наукову проблему удосконалення адміністративно-правового забезпечення діяльності правоохоронних органів України.

За своїм теоретичним рівнем, науковою обґрунтованістю та новизною, оформленням дисертація відповідає встановленим вимогам, закріпленим у Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 року № 1197 (зі змінами), а її автор Голодник Юрій Андрійович за результатами публічного захисту дисертації заслуговує на присудження наукового ступеня доктора юридичних наук з наукової спеціальності 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право».

Опонент

**головний науковий співробітник
відділу публічно-правових досліджень
Інституту правотворчості
та науково-правових експертиз
Національної академії наук України,
доктор юридичних наук, професор,
заслужений юрист України**

АНТОН МОНАЄНКО

